

**Az Euro-mediterrán
Partnerség és a kultúra**

Kultúrák közötti párbeszéd vagy a gazdasági érdekek újabb fajta megnyilvánulása?

- az Euro-mediterrán Partnerség és a kultúra

A mediterrán régió nagy és kiegészítő jellegű stratégiai fontossággal bír az Európai Unió számára mind politikai, mind gazdasági téren, ezért hangsúlyozza az Európai Unió és a mediterrán partnerek közötti kapcsolat felélesztésének és frissítésének fontosságát.

Barcelonai Folyamat

A **Barcelonai Folyamat** a regionális stabilitás és demokrácia iránti elkötelezettséget képviseli, és **1995 óta az euro-mediterrán kapcsolatok fő eszköze**, keretet nyújtva a politikai, gazdasági, kulturális és társadalmi partnerséghez a Földközi-tenger két partján található országok és népeik között. A **Barcelonai Nyilatkozattal** kezdődött folyamatnak az elmúlt 13 évben több állomása is volt. Az alapvető célkitűzések helyesek, de a folyamat lelassult, újabb lendületet igényel. **2003-tól jellemző az új utak keresése, s ennek része volt az Anna Lindh Alapítvány 2005-ös megalapítása** is. 2005-ben a Barcelonai Folyamat 10. évfordulóján szervezett csúcstalálkozó alkalmával felülvizsgálták az addigi eredményeket. Az elemzés

Anna Lindh Alapítvány

Székhelye Alexandria (Egyiptom). Az Anna Lindh Alapítvány fő célkitűzése, hogy **a Földközi-tenger két partján élőket közelebb hozza egymáshoz**. Elsősorban fiatalokhoz szóló, a kulturális sokszínűség megjelenítésére és a kultúrák közötti párbeszédre irányuló projektekhez nyújt támogatást. Fő tevékenységi körei:

- a kulturális hasonlóságok feltérképezése;;
- a kulturális, a tudományos és a vallások közötti párbeszéd kialakítása széles körben;
- a fiatalok képzése és együttműködése, művészetek, kulturális cserék, valamint a nők szerepének erősítése.

Az alapítvány **névadója** a 2003 őszén merénylet áldozatául esett **Anna Lindh svéd szociáldemokrata politikus, külügyminiszter**, aki munkáját mindig a békére való törekvés szellemében végezte, valamint sokat tett az Euromed-térsegen belüli párbeszéd előmozdításáért.

során megvizsgálták mind a pozitívumokat, mind a hiányosságokat, és úgy találták, hogy „**a partnerség legnagyobb gátja a térségben uralkodó folyamatos konfliktushelyzet**: a közel-keleti konfliktusok állandóvá válása, a nyugat-szaharai térségben uralkodó komoly politikai feszültségek, a demokrácia és az emberi jogok terén zajló folyamatokban tapasztalható lassulás, és a folyamat csekély ismertsége a lakosság körében.” **Felismerték**, hogy a kezdeti célok közül **nagyobb hangsúlyt kell fektetni a szociális, kulturális és humán partnerségre**.

Eszköz a párbeszéd

Tehát a legfontosabb célkitűzés (a gazdasági és társadalmi integráció) megvalósítása a **kultúrák**

közötti párbeszéden keresztül érhető el. Ennek eredménye az *Alapítvány létrehozása, A kultúrák közötti párbeszéd európai éve 2008*, a szintén 2008-ban meghirdetett *Kultúrák közötti párbeszéd euro-mediterrán éve*, és ennek minden kezdeményezése. A kulturális együttműködés és párbeszéd fontos konfliktusmegelőző, a hídépítéshez és a konfliktusokkal terhelt térségekben a békéhez és a stabilitáshoz szükséges feltételeket segíti elő; **a kultúrát gazdasági tényezőként és a társadalmi integráció eszközeként is el kellene ismerni**. Az indítványt olvasva egyértelmű, hogy a térségben a kettő elválaszthatatlan, s a kultúrák közötti párbeszéd adhatja az igazi lendületet a partnerség számára.

A 2008-ban elfogadott „Barcelonai Folyamat: Unió a mediterrán térségért” projekt megvalósítására vonatkozó elv alapján **a legfontosabb cél a közös érdekeltiség fokozása, a programnak a régió polgárai körében történő népszerűsítése**. Ennek szellemében indultak el a korábbi programok és a további pályázati lehetőségek, díjak is ezt a célt szolgálják.

Az **Anna Lindh Alapítvány nyílt pályázati felhívások** révén támogatja a civil kezdeményezéseket, illetve ilyen módon keresi a kultúrák közti párbeszéddel foglalkozó legjobb projekteket az euro-mediterrán régióban. Elsősorban a 14 és 40 év közötti korosztály számára készülő programokat, együttműködéseket támogatják. Az eddigiekben az úgynevezett „nagyprojekteknél” két alkalommal volt lehetőség pályázni; ehhez északi és déli országok (EU-tagállamok és a Földközi-régió országai) közös pályázati munkájára volt szükség. A pályázati partnerkeresést az Alapítvány honlapján adatbázis segíti. A pályázatok benyújtásához csatlakozni kell a Nemzeti Hálózathoz, mely az Alapítvány valamennyi tagállamában működik.

Magyarországon is

Magyarországon a Nemzeti Hálózat két vezető intézménye az Oktatási és Kulturális Minisztérium (a felelős szervezeti egység az Európai Uniós Kapcsolatok Főosztálya), valamint a Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum. **Jelenleg 30 szervezeti tagja** van a magyar hálózatnak, a hálózatvezetők: *Tóth Veronika* (Oktatási és Kulturális Minisztérium) és *Kiss Imre* (Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum). A legtöbb hazai tagszervezet oktatással, fiatalokkal, művészettel, örökséggel, nemzetközi kapcsolatokkal, emberi jogokkal, kultúrával és kutatással foglalkozik.

Anna Lindh Alapítvány: sokféle kezdeményezés

Az Alapítvány a pályázatok mellett **számos kezdeményezéssel** igyekszik népszerűsíteni a kultúrák közti párbeszéd gondolatát a mindennapokban.

Az Európai Unió 2008-at A kultúrák közötti párbeszéd európai évének nyilvánította, az euro-mediterrán külügyminiszterek ehhez kapcsolódva hirdették meg a *Kultúrák közötti párbeszéd euro-mediterrán évét*. Mindezek jegyében indította el az Anna Lindh Alapítvány az „**1001 Actions for Dialogue**” (**1001 akció a párbeszédért**) című kampányát, melynek során összegyűjtik az Euromed-régióban zajló, a párbeszédre irányuló kezdeményezéseket, valamint erősíteni kívánják a párbeszéd fontosságának megértését a civil társadalom és a lakosság körében.

2006 májusában hozott létre az Alapítvány egy **tanártovábbképzési programot** az Európa Tanáccsal és az ALECSO-val (The Arab Ligue Educational, Cultural and Scientific Organisation – az Arab Liga Oktatási, Kulturális és Tudományos Szervezete) együttműködésben. A program fő célja volt, hogy a kulturális és vallási megosztottság, a fenntartható fejlődés, az emberi jogok és demokratikus állampolgárságra tanítás területén megfelelő pedagógiai képességekkel és anyaggal rendelkező tanárokat biztosítson az Euro-mediterrán régión keresztül.

Az **Euromed Díj a Kultúrák Közötti Párbeszédért** évente talál gazdára; a díjjal az egyének és szervezetek kultúra közti párbeszédet támogató munkájának eredményeit ismerik el és minden évben egy különleges témának szentelve ítélik oda. 2008-ban ez a téma a Párbeszéd a művészetén keresztül.

Hazánk számára az **Euromed Ifjúsági Programban** való részvétel 2004. május 1-jétől (EU-tagga válásunk dátuma) lehetséges. A 2007. és 2013. közötti időszakban a program a Fiatalok lendületben című uniós keretprogram részévé vált; a programmal kapcsolatos nemzeti koordinátori feladatokat hazánkban a Mobilitás látja el.

Az Anna Lindh Alapítvány **Újságírói Díjának** célja, hogy elismerje azokat a kivételes cikkeket, amelyek az emberek közötti jobb megértést szorgalmazzák a mediterrán térségben. A legutóbbi alkalommal Belgiumból, Izraelből, Szlovéniából és Törökországból választották a díjazottakat.

Az Alapítvány **gyerekirodalmi programja** 2006. óta működik, célja a gyermekirodalom és az olvasás támogatása öt arab államban (Egyiptom, Jordánia, Libanon, Palesztin Nemzeti Hatóság és Szíria). A régiós programot a Sida Svéd Nemzetközi Fejlődési Együttműködési Ügynökség finanszírozza, és az Anna Lindh Alapítvány koordinálja.

Bővebb információ:

Bővebb információ:

A KultúrPont Iroda honlapján:

<http://www.kulturpont.hu/annalindh>

Az Anna Lindh Alapítvány honlapján:

<http://www.euromedalex.org/>

1001 akció a párbeszédért

<http://www.1001actions.org/>